

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Svb B. Carolo Borromeo, Cardinale Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue] voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. VII. De Sententia Excommvnicationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

Indulgentiæ pro congregationibus quando euulgandæ.

Cap. LXVIII.

Indulgentiæ Gregorij XIIII. cuius etiam literæ in ultima parte huic libri editæ sunt, congregationis nomine concessæ, singulis mensibus à Sacerdotibus Foraneis, ex decreto Provinciali in singulos menses euulgantur, quo die Missa illius congregationis celebratur.

DE SENTENTIA EXCOMMUNICA TIONIS. Tit. VII.

Excommunicati qualiter denunciandi, & contra pertinaces procedendum. Cap. I.

Vero diligentius studeant, qui excommunicationis pœna affecti sunt, in Sanctæ Matris Ecclesiæ gremium restituiri, ac ne alij eorumdem commercio consuetudine re, per imprudentiam Utantur, nos Veterum canonum auctoritatem sequuti, iubemus, ut Episcopus, cum excommunicationis sententiam, contra aliquem tulerit, cumq; excommunicatum palam denunciari iussit, eius nomen, & cognomen, tum ad Cathedralis, & propriæ parochialis Ecclesiæ Valvas affigi, tum descriptum mitti curet parochis, & urbanis, & diaconis, qui primò saltem cuiusque mensis Dominico die illum populo excommunicatum denuncient; neque hoc agere desistant, quod ipsis Episcopos significarit, eundem matris Ecclesiæ reconciliatum esse. Quid si tres menses is excommunicationis vinculo irretitus permanferit; illius nomen, & cognomen Episcopum reliquis huic Provinciali Episcopis, tum illis præterea denunciet, ac significet, quorum diæcessis sibi finitimæ sunt. Cum autem ille ipse ad Matris Ecclesiæ gremium redierit, quibus antea illum excommunicatum Episcopus denunciauerat, ijs eundem absolutum quamprimum significet. Quid si quis per annum in excommunicatione permanserit; ad Episcopum Parochus cum deferat, ut contra illum agatur, quemadmodum, & canonum iure, & summorum Pontificum sanctionibus decretum est.

Excommunicationis quanta sit pœna, qualiter populis significanda. Cap. II.

Vero diligentius fideles caueant, nè excommunicationis nullius vinculis irretiantur: hoc parochi sæpe præstent, ut eos sæpe doceant, quam gravis excommunicationis pœna sit, & quam valde omni studio cœnanda idq; ad prescriptum faciant instructionis huic Provinciali.

Quæcunque excommunicationes latæ sententiæ, quando & qualiter populis denunciandæ. Cap. III.

Quæcunque excommunicationum sententia, uel à summis Pontificibus, vel Tridentini, aliorumq; generalium, & provincialium Mediolanen-

Cōtra cū tanquam de hæc suspectū procedi potest, Cōc. Tri. ses. 25. c. de refor. 3. in fi.

stum

sium Conciliorum decretis, vel nostris constitutionibus latet sunt, quibus ipso facto, vel iure homines irretiuntur; haec omnes summatim vulgari sermone expressae, & in tabellam aliquam ordine relatæ, die primo Dominico Quadragesima in Cathedrali Ecclesia, de suggestu, frequente populo de scripto legantur, quo fideles meminerint, diligenter ab illis cauendum esse. Idque etiam fiat in Parochialibus illis Ecclesiis singulis, ubi id fieri Episcopus expedire censuerit.

Iure excommunicationis monitoriales qualiter, & quando concedantur, ac promulgantur, vel ne. Cap. IIII.

Excommunicationum, quæ certis monitionibus primum adhibitis, ad finem reuelationis, ut aiunt pro desperatis, subtractis rebus ferri solent, literæ ne cuiquam, nisi ipsi concedantur, qui ob eam causam supplicationis libellum Episcopo obtulerint, eorumque ipsorum tantum rogatu, quorum ciuitatis interest. Qui supplicationis libellus eiusmodi sit, quo & res ipsa, de qua agitur, & eius pretium item nominatim, speciatimque, exprimat, nisi Ecclesiæ loci p̄ij, communinatis, Uniuersitatis, Collegij, uniuersaliter successoris res sit, cuius certam notitiam illum, illamve non habere verisimile est, tunc enim supplicantis, qualitate in libello expressa rei, de qua queritur, descriprio quædam generatim fieri poterit, modò ne sit incerta nimis aut non verisimilis sed eiusmodi, quæ saltem ostendat rem ipsam, ut est Tridentini Concilij prescriptum, non vulgarem esse.

Infr. c. 6.

Prosequutio predicatorum. Cap. V.

PO R. R. O eiusmodi excommunicationum literæ non concedantur.

Pro re criminosa, quæve infamiae notam inuret.

Pro re non occulta omnino.

Pro re quæ ita iam diu amissa, aut subtracta est, ut illius memoriam amplius non haberri verisimile sit.

Nequerursus cuiquam excommunicato, aut manifeste, ac notoriè criminoso.

Neque vero contra aliquem, quem pro rebus, quæ in monitoriis literis exprimantur, satisfacere non posse constet.

Neque præterea in loco, ubi eas verisimile sit negligi, contemnire.

Cum vero pro ratione prescripta, aliquando conceduntur, ne tamen in Sanctissimis his diebus, in Nativitate scilicet Domini, Pascha Resurrectionis, Ascensionis, Pentecoste, in celebritate sacri Corporis Domini, alijsque anniversariis solennioribus diebus, ullo modo promulgantur, nisi Episcopus aliter censuerit.

Prosequutio predicatorum. Cap. VI.

Cōc. Tri.
Ses. 25. c.
3. de re-
form.

Si item nihil, quod supra sancitum est, neque aliud quicquam obstat, quominus concedi possint, ne semper tamē dentur, concedantur, sed tantum cum Episcopus, seruata forma Concilij Tridentini expedire censuerit.

Quando

Quando Episcopus pro dictis literis sententiam excommunicatio-
nis ferat. Cap. VII.

IS verò literis monitorijs aliquando datis, ne excommunicationis sen-
tentiam Episcopus ferat, nisi de earum promulgatione locis, & tempo-
ribus congruis facta, relationem acceperit, & iterum de re ipsa diligen-
tius, accuratiusq; deliberarit, ac grauem præterea causam censuerit, quam-
obrem illam ferat.

Contra fœminas regularium domos intrantes qualiter
procedatur. Cap. VIII.

Si quæ fœmina, cuiusvis etiam conditionis, dignitatis, gradus, ac generis
splendore illustris, virorum regularium cuiuscumque vel ordinis, vel
instituti claustra vbiunque in illis, etiam prioribus monasterij conuentus do-
mus ve claustral is porticibus, primaria eiusdem ianuæ exteriori proximis, cō-
tra quam Pij V. & Gregorij XIIII. constitutionibus sanctum est, ingredia-
tur, pro earum sanctionum iure Episcopus pœnarum, censurarumq; decla-
ratione, & irrogatione contra illam seuerè agat.

Quando prima claustra regularium fœminis intrare permittitur.

Quæ verò cohærentia sub prohibitione comprehensa
sintve definiri debeant. Cap. IX.

AD Priorē autem illas claustris porticus, exteriorijs ostio viciniores, vt
à sancta sede Apostolica declaratum est, ingressus mulieribus non ve-
tatur, quo tempore in ijs, cum cæmeteria, sepulcrave sint, pro mortuis sunt,
à regularium vniuerso monasterii domus ve illius conuentu supplicationes,
processiones ve publice de more aguntur. In claustrorum autem finibus cen-
seantur horti etiam, ac viridaria, vineæ, & eiusmodi loca, quæ monasteriis, do-
mibus ve regularium ita continenter sunt adiuncta, ut ab illis domibus, vel
monasteriis ad eos hortos, locave aditus sit nulla via, locove publico inter-
ie. Sin autem de claustrorum finibus, circumscriptione ve dubitatio, ani-
difficultas aliquando existat, per loci ordinarium, adhibitis regularium supe-
rioribus, illa explicetur; certaq; demum ipsis limitibus claustralibus defini-
tio, circumscriptione statuatur, vt ne ob varias eorum superiorum regula-
rium interpretationes occatio præbeatur, quamobrem censurarum vinculis
fidelium animæ irretiantur.

Censurarum vim qualiter parochus explicet, & contra interdi-
ctos agat. Cap. X.

NO solū excommunicationis vt decretum est, sed etiam interdicti,
aliarumq; censurarum vim, & potestatem parochus ijs sermonibus,
concionibus ve aliquando explicet, quos ad populum habet, & verò publice
excommunicatos, interdictos ve, qui à sacerdote celebrante vt ab Ecclesia
exeant, nominati in moniti permanere auferint, excommunicationis vinculo
irrestitos esse, neque ab alio, nisi à sede Apostolica solū, absolui posse osten-
dat, vt Clementis V. sanctione cautum est.

Constit.
Pij V.
sub die
23. Octo.
1566 in-
ter eius
costi.nu.
12. i Bul.
fol. 952.
Gregor.
XIIII.
Idi. Iun.
1575. in
Bull. nu.
36.f.139.

Clemen.
Grauis
co.tit.de
fent. ex-
cō. i cle.

Interdicta

Interdicta Episcopalia etiam à regularibus seruanda. Cap. XI.

Interdicta ab Episcopo promulgata, non solum quæ vniuersos, sed quæ singulos etiam attingunt, ab ordine omniregularium in suis Ecclesiis, et promulgantur, & seruentur item, ut Tridentinum decretum iubet.

Cōc. Tri.
sel. 25.c.
12. de reg-
ul.

Nomina excommunicatorum, & interdictorum. ubi deferenda. Cap. XII.

Proarchus cum aliquos vel excommunicatos, vel interdictos pronuntiat, eorum nomina, cognomina, & diem, quo excommunicati, interdicti sunt, quamprimum ad fori Episcopalis Cancellarium deferat.

Censurorum bannitorumque nomina qualiter in tabella describenda & moderanda sint. Cap. XIII.

Hic vero in tabella, eo potissimum nomine confecta, recte exscribat quæ a parocho acceperat.

Ei præterea in tabella, quam in Cancellaria diligenter certo loco afferuet, addat, detrahatur quicquid in dies singulos addi, detrahi, mutari ve acciderit.

Item de clericis, qui vel suspensionis censura affecti, vel exilio multati sunt, accuratè etiam seruet Cancellarius, notato tempore, quo in ea suspensionis censura, aut exilio permanere decretum est.

Quod diutius eò grauius pro censura satisfiat. Cap. XIV.

Quod diutius in excommunicationis, interdictive censura aliquis permaneat; cum absolvitur eò grauiori pænitentia afficiatur. Dispensationem à canone propter infantis suffocationem edito, qualiter Episcopus delegare poterit. Cap. XV.

Grauissimo suffocationis infantium, qui non dum ætatis suæ annum expleuerunt periculo, ut occurreretur, pæna excommunicationis, quam mulier in eo genere delinquens, ipso facto subiret, Concilio Quarto sanctificata est. Verum cum aliquando causæ, & difficultates incident, ob quas non omnino præstari potest, quod salutariter in Concilio Quarto cautum est: ideo hoc decreto, eam cautionem adhibere nobis visum est, ut pro scientia sua religione Episcopus in grauioribus causis dispensare, dispensandi que, aut habilitate facultatem eo in genere Vicariis Foraneis delegare possit, alijsque item Ecclesiasticis hominibus prudentia, & rerum usu editis.

Sententia excommunicationis propter suffocationes quos includat. Cap. XVI.

Quod si quis, (quicunque sit,) etiam præter nutricem & matrem non adhibita illa cautione, neque dispensatione impetrata, infantem, contra prescriptum, in lecto tenerit, aut matrem nutricem ve id facere coegerit, aut impedierit quominus eo decreto prescripta cautio adhiberetur, is eadē pæna irretitus sit, que illo decreto, mulieri in eo genere delinquenti constituta est.

F I N I S.

Supra de
pœnit. &
remiss. c.
35.